ច្បាប់

ស្តីពី

ការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សា

ក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.–

ច្បាប់នេះ មានគោលបំណងទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការពារជនរងគ្រោះ និងពង្រឹងវប្បធម៌អហិង្សា និងភាពសុខដុមរមនាក្នុងគ្រួសារ ក្នុងសង្គម នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ច្បាប់នេះ មានទិសដៅបង្កើតយន្តការនីត្យានុកូល ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ការពារជនរងគ្រោះ និងថែរក្សាភាពសុខដុមរមនាក្នុងគ្រួសារតាមទំនៀមទម្លាប់ និងប្រពៃណីល្អរបស់ជាតិ ស្របតាមមាត្រា ៤៥ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយបំពេញបន្ថែមលើបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន ។

ជំពូកទី ២

វិសាលភាពនៃការអនុវត្ត

មាត្រា ២.–

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ គឺសំដៅលើអំពើហិង្សាដែលកើតមាន និងអាចកើតមានទៅលើ ៖

១-ប្តី ឬ ប្រពន្ធ

២-កូនក្នុងបន្ទុក

៣-ជនទាំងឡាយរស់នៅក្រោមដំបូលផ្ទះ និងក្នុងបន្ទុកគ្រួសារ ។

មាត្រា ៣.–

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ទាមទារឱ្យមានការទប់ស្កាត់ទាន់ពេលវេលា និង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ហើយតម្រូវឱ្យចាត់វិធានការសមស្របបំផុតដើម្បីការពារជនរងគ្រោះ ឬ ជនអាចនឹងរងគ្រោះ ។

អំពើហិង្សារួមមាន ៖

-ការប៉ះពាល់ដល់ជីវិត

-ការប៉ះពាល់ដល់បូរណភាពរូបកាយ

-ការធ្វើទារុណកម្ម ឬ ការធ្វើអំពើឃោរឃៅ

-ការឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ ។

មាត្រា ៤.–

អំពើប៉ះពាល់ដល់ជីវិត រួមមាន :

-មនុស្សឃាតដោយគិតទុកជាមុន

-មនុស្សឃាតដោយចេតនា

-មនុស្សឃាតដោយអចេតនា បណ្តាលមកពីអំពើចេតនាផ្សេងទៀតនៃជនល្មើស

-មនុស្សឃាតដោយអចេតនា ។

មាត្រា ៥.–

អំពើប៉ះពាល់ដល់បូរណភាពរូបកាយ រួមមាន :

-ការបំពារបំពានលើរូបកាយដោយប្រើអាវុធ ឬ ឥតអាវុធមានរបួស ឬ គ្មានរបួស

-ការធ្វើទារុណកម្ម ឬ ការធ្វើអំពើឃោរឃៅ ។

មាត្រា ៦.–

អំពើទារុណកម្ម ឬ អំពើឃោរឃៅ រួមមាន :

-ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញបង្កឱ្យមានការឈឺចុកចាប់ផ្លូវចិត្ត សតិអារម្មណ៍ បញ្ញាស្មារតីដល់រូបវន្តបុគ្គលក្នុងគ្រួសារ

-ការធ្វើឱ្យប៉ះទង្គិចលើផ្លូវចិត្ត និងលើរូបកាយដែលប្រព្រឹត្តហួសពីសីលធម៌ និងច្បាប់កំណត់ ។

មាត្រា ៧.–

អំពើឈ្លានពានខាងផ្លូវភេទ រួមមាន :

-ការប្រើហិង្សាសេពសន្ថវៈ

-ការបៀតបៀនកេរ្តិ៍ខ្មាស

-ការធ្វើអាស្រូវភាស ។

មាត្រា ៨.-

ត្រូវទប់ស្កាត់ផងដែរ ចំពោះអំពើគំរាមកំហែងក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យជនរងគ្រោះភ័យខ្លាច តក់ស្លុត និងអំពើប៉ះពាល់ដល់បុគ្គលភាព និងទ្រព្យសម្បត្តិនៃជនដែលរស់នៅក្រោមដំបូលផ្ទះ និងក្នុងបន្ទុកគ្រួសារតែមួយ ។

មិនរាប់បញ្ចូលថាជាការប្រើហិង្សា ឬ សកម្មភាពហិង្សាក្នុងគ្រួសារទេ រាល់ការប្រៀនប្រដៅដោយផ្តល់ដំបូន្មាន ឬ ធ្វើការដាស់តឿនក្រើនរំលឹក ឬ ចាត់វិធានការនានាសមស្របដើម្បីឱ្យសហព័ទ្ធ ឬ កូន ឬ អ្នកនៅក្នុងបន្ទុកដើរក្នុងផ្លូវល្អតាមលក្ខណៈរស់នៅថ្លៃថ្នូរ និងទំនៀមទម្លាប់និងប្រពៃណីល្អរបស់ជាតិ ប្រសិនបើការប្រៀនប្រដៅនិងការអប់រំនោះធ្វើឡើងប្រកបដោយព្រហ្មវិហារធម៌និងស្របទៅតាមគោលការណ៍នៃអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិកុមាររបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលទទួលស្គាល់ដោយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ជំពូកទី ៣
សមត្ថកិច្ច និងនីតិវិធី

មាត្រា ៩.-

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតបំផុត មានកាតព្វកិច្ចធ្វើអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់ក្នុងករណីមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកើតឡើង ឬ បម្រុងនឹងកើតឡើង ដើម្បីទប់ស្កាត់និងការពារជនរងគ្រោះ ។

ក្នុងអំឡុងពេលចូលធ្វើអន្តរាគមន៍ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុឱ្យបានជាក់លាក់អំពីហេតុការណ៍នោះ រួចរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ទៅព្រះរាជអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១០.-

ក្នុងគោលដៅទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការពារជនរងគ្រោះ មន្ត្រីនៃក្រសួងកិច្ចការនារីបម្រើការងារលើវិស័យដែលបញ្ញត្តិដោយច្បាប់នេះ ត្រូវបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងអាចធ្វើជាដើមបណ្តឹងជួសមុខឱ្យជនរងគ្រោះស្របតាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ១១.-

ក្នុងករណីអវត្តមាននៃមន្ត្រីដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជានគរបាលយុត្តិធម៌រួចហើយនោះ មន្ត្រីសមត្ថកិច្ចដទៃទៀតរួមមាន មន្ត្រីនគរបាល ភ្នាក់ងារនគរបាល កងរាជអាវុធហត្ថ អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឃុំ សង្កាត់ មន្ត្រីរបស់ក្រសួងកិច្ចការនារី រួមទាំងមេភូមិដែលបានធ្វើអន្តរាគមន៍ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងការពារជនរងគ្រោះត្រូវបានទទួលអំណាចពីច្បាប់នេះ ដើម្បីធ្វើកំណត់ហេតុជូនទៅតុលាការ ។ កំណត់ហេតុនេះ មានតម្លៃស្មើគ្នាដូចកំណត់ហេតុដែលបំពេញដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ដែរ ។

មាត្រា ១២.-

ក្នុងការអនុវត្តភារកិច្ច អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដូចបានចែងក្នុងមាត្រា ៩ មាត្រា ១០ និងមាត្រា ១១ ខាងលើនេះ ត្រូវគោរពតាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់ក្នុងបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ និងនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

ជំពូកទី ៤
វិធានការទប់ស្កាត់ និងការការពារជនរងគ្រោះ

មាត្រា ១៣.-

ដើម្បីទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាដែលកំពុងតែកើត ឬ ជឿជាក់ថានឹងកើតឡើង អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវធ្វើអន្តរាគមន៍ជាបន្ទាន់ដោយ:

-ឃាត់ទុកអាវុធ ឬ វត្ថុជាក់ស្តែងដែលជនមុខសញ្ញាបាន ឬ អាចប្រើប្រាស់

-បង្វែរយកចេញជនមុខសញ្ញាពីកន្លែងកើតហេតុ ឬ បង្វែរជនរងគ្រោះ

បើមានការស្នើសុំពីជនរងគ្រោះ ។ ក្នុងករណីពិសេស ជនរងគ្រោះអាចបង្វែរចេញបានដោយគ្មានការស្នើសុំ ប្រសិនបើមានហេតុផលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ។

-ផ្តល់ឱ្យជនរងគ្រោះនូវជំនួយសមស្របតាមកាលៈទេសៈ ជាពិសេសផ្តល់កន្លែងជម្រកបណ្តោះអាសន្នដែលអាចធានាសុវត្ថិភាព និងផ្តល់នូវជំនួយសុខាភិបាលជាបន្ទាន់

-ពន្យល់ អប់រំ និងសម្រុះសម្រួលគូភាគីទាំងសងខាងឱ្យបញ្ឈប់អំពើហិង្សា និងណែនាំជនរងគ្រោះអំពីសិទ្ធិរបស់ខ្លួនសម្រាប់ទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ២០ និងមាត្រា ២៦ នៃច្បាប់នេះ ។

ជនមុខសញ្ញាក្នុងច្បាប់នេះ គឺសំដៅដល់អ្នកដែលបានប្រព្រឹត្ត កំពុងប្រព្រឹត្តនិងត្រៀមប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។

មាត្រា ១៤.-

ដើម្បីការពារសន្តិសុខជនរងគ្រោះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចចេញសេចក្តីសម្រេចរដ្ឋបាលស្របតាមមាត្រា ៤៣ មាត្រា ៤៨ និងមាត្រា ៤៩ នៃច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ និងចាត់វិធានការបណ្តោះអាសន្នស្របច្បាប់ដែលមានជាអាទិ៍ :

-ហាមប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ ដោយអ្នកផ្សេង

-ហាមបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិ ឬ ណែនាំកុំឱ្យចាត់ចែងលក់ទ្រព្យសម្បត្តិរួម ឬ របស់ជនរងគ្រោះ ឬ របស់ញាតិសាលោហិតរបស់ជនរងគ្រោះ

-ហាមជនមុខសញ្ញាចូលទៅជិត ឬ ចូលទៅក្នុងទីលំនៅរួម កន្លែងស្នាក់នៅ ឬ កន្លែងធ្វើការរបស់ជនរងគ្រោះ បើគ្មានការអនុញ្ញាតពីជនរងគ្រោះ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

-ចាត់វិធានការស្របច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការពារសុវត្ថិភាពដល់ជនរងគ្រោះ និងសមាជិកក្នុងគ្រួសារ ឬជនដែលពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ១៥.–

បើមានសំណើសុំធ្វើអន្តរាគមន៍ និងមានបទល្មើសជាក់ស្តែងកើតឡើងហើយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិចូលទៅក្នុងទីកន្លែងកើតហេតុ ទោះជាពុំមានដីកាតុលាការអនុញ្ញាតឱ្យចូលក៏ដោយ ក្នុងករណីទាំងឡាយណាដែលមន្ត្រី និងភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច យល់ដោយសមហេតុផលថាមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេល ៤៨ម៉ោងកន្លងផុត ឬនឹងអាចកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេល ២៤ម៉ោងខាងមុខ ។

ក្នុងអំឡុងពេលចូលធ្វើអន្តរាគមន៍ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុឱ្យបានជាក់លាក់អំពីហេតុការណ៍នោះ រួចរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ទៅព្រះរាជអាជ្ញាមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១៦.–

ទន្ទឹមនឹងការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជនរងគ្រោះអាចធ្វើបណ្តឹងទៅតុលាការខេត្ត ក្រុង ដើម្បីសុំឱ្យចេញដីកាការពារ ។

ចៅក្រមដែលទទួលបន្ទុកចាត់ការ ត្រូវចេញដីកាការពារដោយមានវត្តមាន ឬ ពុំចាំបាច់មានវត្តមានជនមុខសញ្ញា ។

មាត្រា ១៧.–

ក្នុងការចូលរួមអនុវត្តនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពុំអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ដើម្បីផ្សះផ្សា ឬ សម្រុះសម្រួលបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានលក្ខណៈជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬ មជ្ឈិមធ្ងន់ធ្ងរបានទេ ។

មាត្រា ១៨.–

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាចឃាត់ខ្លួនជនមុខសញ្ញាដែលកំពុងប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាជាក់ស្តែង ឬ ជនមុខសញ្ញាណាដែលកំពុងតែរំលោភលើដីកាការពាររបស់តុលាការ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៤ និងមាត្រា ២៥ នៃច្បាប់នេះ ដោយពុំចាំបាច់មានដីកាតុលាការ ។ ប៉ុន្តែក្រៅពីករណីទាំងពីរនេះ ការឃាត់ខ្លួនដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលពុំមានដីកាពីតុលាការ ត្រូវហាមឃាត់ ។

ក្នុងករណីអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ១ ខាងលើនេះ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុច្បាស់លាស់ កសាងសំណុំរឿង និងបញ្ជូនជនមុខសញ្ញាដែលត្រូវឃាត់ខ្លួនទៅតុលាការជាបន្ទាន់ ក្នុងអំឡុងពេលអតិបរិមាដែលបានកំណត់នៅក្នុងក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ដើម្បីចាត់វិធានការបន្ថែមឱ្យស្របច្បាប់ ។

មាត្រា ១៩.-

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារណាដែលមានចរិតជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមានលក្ខណៈជាបទឧក្រិដ្ឋ ឬ បទមជ្ឈិមធ្ងន់ធ្ងរ ត្រូវតែជាកម្មវត្ថុនៃបណ្តឹងអាជ្ញា ទោះអំពើហិង្សានេះបានកន្លងផុតហើយក៏ដោយ ។

បណ្តឹងអាជ្ញា ត្រូវធ្វើឡើងតាមបែបបទដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ និងតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

ជំពូកទី ៥
សិទ្ធិអំណាចតុលាការ

មាត្រា ២០.-

ដីកាការពារមានអនុភាពបង្គាប់បញ្ជាលើជនមុខសញ្ញា លើអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និងលើជនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងក្តីនេះ ។ ដីកាការពារនេះ ជាវិធានការផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ។

ដីកាការពារមានកម្មវត្ថុចង្អុលបង្ហាញអំពីស្ថានភាព សកម្មភាព ឬអាកប្បកិរិយាទាំងអស់ជាការបង្គាប់ឱ្យធ្វើក្តី ឬ បញ្ជាហាមឃាត់ធ្វើក្តី ដែលទាក់ទិនទៅនឹងតម្រូវការការពារជនរងគ្រោះ ឬ បុគ្គលណាដែលទទួលការគំរាមកំហែងពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។

ដីកាការពារមាន :

១-ឥទ្ធិពលសម្រាប់មួយរយៈ

២-ឥទ្ធិពលបណ្តោះអាសន្នស្របតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ២៣ នៃច្បាប់នេះ ។

ﾉ

ចៅក្រមមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិចេញដីកាការពារជាថ្មី ស្របតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ឬ បទបញ្ជាណាមួយក្នុងលក្ខណៈសមស្រប ។

មាត្រា ២១.–

មានតែតុលាការខេត្ត ក្រុងទេ ដែលមានសមត្ថកិច្ចចេញដីកាការពារជាប្រយោជន៍ដល់ជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារលើគ្រប់ករណីទាំងអស់ ទោះជាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនោះកើតឡើងផ្ទួនគ្នាជាផ្នែកស៊ីវិលក្តី ជាផ្នែករដ្ឋបាលក្តី ឬ ជាផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌក្តី ។

មាត្រា ២២.–

ពាក្យបណ្តឹងសុំដីកាការពារពីតុលាការអាចធ្វើឡើងដោយ :

១-ជនរងគ្រោះ ឬ តំណាងជនរងគ្រោះ ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃលំនៅឋានជនរងគ្រោះ ឬ មន្ត្រី ភ្នាក់ងារដែលបំពេញការងារនៅកន្លែងកើតហេតុ ។

២-ជនណាម្នាក់ដែលបានដឹងពីឧបទ្ទវហេតុនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ប្រសិនបើជនរងគ្រោះជាកុមារ ជាជនពិការបញ្ញា ឬ ជាជនដែលតុលាការយល់ថាគ្មានលទ្ធភាពធ្វើពាក្យបណ្តឹងដោយខ្លួនឯងបាន ។

មាត្រា ២៣.–

ដីកាការពារមានពីរដំណាក់កាល :

១-ដំណាក់កាលទី ១ ហៅថាដីកាការពារបណ្តោះអាសន្នដែលមានរយៈពេល ២(ពីរ)ខែ ចេញក្នុងពេលដែលមានអាសន្នពីអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារភ្លាមៗ ។

២-ដំណាក់កាលទី ២ ហៅថាដីកាការពារមានរយៈពេល ៦(ប្រាំមួយ)ខែ ចេញក្នុងពេលដែលតុលាការកំពុងស៊ើបអង្កេតមិនទាន់ជំនុំជម្រះ ឬ មុនមានសាលក្រមស្ថាពរ ។

មាត្រា ២៤.–

តុលាការអាចចេញដីកាការពារបណ្តោះអាសន្ន នៅពេលទទួលបណ្តឹងការពារ

ដោយមិនចាំបាច់សាកសួរជនមុខសញ្ញា បើសិនវិធានការបណ្តោះអាសន្ននោះមានភាពចាំបាច់សម្រាប់រក្សាការពារសុវត្ថិភាពនិងសុខុមាលភាពរបស់ជនរងគ្រោះ ឬសម្រាប់ជាការរក្សាទុកជាបណ្តោះអាសន្ននូវទ្រព្យសម្បត្តិជនរងគ្រោះមុនមានសាលក្រមស្ថាពរ ។

មាត្រា ២៥.-

ក្នុងការចេញដីកាការពារ តុលាការមានសិទ្ធិកំណត់បញ្ហាលើសកម្មភាពជនមុខសញ្ញា ដើម្បីការពារជនរងគ្រោះដូចតទៅ :

-ហាមប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ឬ ដោយអ្នកផ្សេង

-ហាមចូលទៅជិត ឬ ចូលទៅក្នុងទីលំនៅរួម កន្លែងស្នាក់នៅ ឬ កន្លែងធ្វើការរបស់ជនរងគ្រោះ បើគ្មានការអនុញ្ញាតពីជនរងគ្រោះនិងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

-ហាមជនមុខសញ្ញាទាក់ទងជាមួយជនរងគ្រោះតាមផ្លូវណាមួយ

-ហាមបំផ្លាញទ្រព្យ ឬ ចាត់ចែងលក់ទ្រព្យរបស់ជនរងគ្រោះឬញាតិសាលោហិតរបស់ជនរងគ្រោះ

-បំបែកជនមុខសញ្ញាពីលំនៅឋានរួម ឬ បំបែកជនរងគ្រោះ បើមានការស្នើសុំ ។ ក្នុងករណីពិសេស ជនរងគ្រោះអាចបង្វែរចេញបានដោយគ្មានការស្នើសុំ ប្រសិនបើមានហេតុផលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ។

បើយល់ថាជាការចាំបាច់សម្រាប់ការពារ ឬ រៀបចំសុវត្ថិភាព សុខភាព និងសុខុមាលភាពជនរងគ្រោះ តុលាការអាចបង្គាប់ដោយចាត់វិធានការបន្ថែមទៀតដូចតទៅ :

-បញ្ជាឱ្យភ្នាក់ងារនគរបាល ឬ កងរាជអាវុធហត្ថណាម្នាក់ការពារបេតិកភណ្ឌផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ជនរងគ្រោះ

-សម្រេចអំពីការថែរក្សាកូន និងអំពីសិទ្ធិទៅសួរសុខទុក្ខកូន ដោយគិតយ៉ាងខ្ពស់បំផុតពីសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍នៃកុមារនោះ

-បញ្ឈប់កាតព្វកិច្ចហិរញ្ញវត្ថុនៃជនរងគ្រោះចំពោះជនមុខសញ្ញា

-កំហិតឱ្យជនមុខសញ្ញាផ្តល់ជំនួយហិរញ្ញវត្ថុឱ្យជនរងគ្រោះដោយផ្អែកតាមលទ្ធភាពធនធាននៃជនមុខសញ្ញា ។

មាត្រា ២៦.-

ចំពោះបទល្មើសដែលជាអំពើហិង្សាប៉ះពាល់ខាងផ្លូវចិត្ត ឬ ផ្លូវជីវភាពសេដ្ឋកិច្ច និងបទល្មើសមជ្ឈិមស្រាល ឬ បទលហុ ការផ្សះផ្សា ឬ សម្រុះសម្រួលអាចធ្វើទៅបានតាមការយល់ព្រមពីភាគីទាំងសងខាង ។ សមាជិកគ្រួសារអាចជ្រើសរើសវិធីណាមួយដោយស្នើសុំឪពុកម្តាយ សាច់ញាតិ ព្រះសង្ឃ ចាស់ព្រឹទ្ធាចារ្យ មេភូមិ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ធ្វើជាអ្នកអាជ្ញាកណ្តាលដោះស្រាយបញ្ហា ដើម្បីថែរក្សាបាននូវភាពសុខដុមរមនាក្នុងគ្រួសារតាមទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណីល្អរបស់ជាតិ ស្របតាមមាត្រា ៤៥ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២៧.-

អនុលោមលើខ្លឹមសារនៃមាត្រា ២៥ ខាងលើ តុលាការត្រូវព្យាយាមធ្វើការផ្សះផ្សាភាគីមានវិបត្តិអំពើហិង្សា ក្នុងលក្ខខណ្ឌឆ្លើយតបទៅនឹងបំណងប្រាថ្នារបស់សមាជិកនៃគ្រួសារនោះ ។ ក្នុងការផ្សះផ្សាសម្រុះសម្រួលគ្នា តុលាការត្រូវចៀសវាងធ្វើសម្ពាធលើគូភាគីដែលមិនព្រមស្រុះស្រួលគ្នា ឬបង្ខិតបង្ខំភាគីណាមួយឱ្យចូលផ្សះផ្សា ឬ បង្ខិតបង្ខំឱ្យចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដោយគ្មានការព្រមព្រៀងពីភាគីទាំងពីរឡើយ ។

មាត្រា ២៨.-

ក្នុងករណីអំពើហិង្សាពាក់ព័ន្ធដល់កុមារ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលមានតួនាទីទទួលបន្ទុកបម្រើប្រយោជន៍កុមារនិងការពារសុខុមាលភាពកុមារ ធ្វើការតាមដានបញ្ហានេះ ។ ក្នុងករណីធ្ងន់ធ្ងរ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវកសាងសំណុំរឿងទៅតុលាការ ។

អ្នកទទួលខុសត្រូវណាម្នាក់ដែលតុលាការបានបង្គាប់រួមទាំងព្រះរាជអាជ្ញាផង ត្រូវទទួលបន្ទុកតាមដានអំពីស្ថានភាពនៃកុមារ និងធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីស្ថានភាពនេះជូនទៅតុលាការ ។

តុលាការអាចផ្តល់អាណត្តិដល់ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីរកជំនួយនិងការគាំទ្រជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារព្រមទាំងការពារសុវត្ថិភាពនិងសុខុមាលភាពជនរងគ្រោះ ពេលតុលាការកំពុងបំពេញនីតិវិធី ។

មាត្រា ២៩.-

លើកលែងតែករណីបន្ទាន់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ២៣ តុលាការត្រូវជូនដំណឹងទៅជនមុខសញ្ញាអំពីការស្នើសុំដីកាការពារមិនឱ្យលើសពី ៥(ប្រាំ)ថ្ងៃ មុននឹងយកបញ្ហានេះមកពិនិត្យ ។ បើជនមុខសញ្ញានេះមិនបង្ហាញខ្លួននៅមុខតុលាការ ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីហេតុផល តុលាការអាចពិនិត្យបញ្ហាដោយពុំមានវត្តមានជនមុខសញ្ញា ឬ បើជាការចាំបាច់ អាចចាត់វិធានការតាមនីតិវិធីជាធរមាន ចំពោះជនមុខសញ្ញាដែលមិនអើពើនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ ។

ក្នុងករណីអវត្តមាន ឬ ការមិនអើពើរបស់ជនមុខសញ្ញាអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធត្រូវស្នើតុលាការចាត់ការតាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ៣០.-

បើមានសំណើពីភាគីណាមួយ តុលាការអាចកែប្រែ លុបចេញ ឬ បន្ថែមទម្ងន់នៅក្នុងដីកាការពារក្រោយពីបានជូនដំណឹងទៅភាគីម្ខាងទៀត ៥(ប្រាំ)ថ្ងៃ មុននឹងសម្រេច ។

គូភាគីអាចធ្វើការតវ៉ាឱ្យតុលាការពិនិត្យឡើងវិញលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនក្នុងរយៈពេលយ៉ាងយូរ ២(ពីរ)ខែ ចាប់ពីថ្ងៃចេញដីកាការពារ ។

មាត្រា ៣១.-

ជនរងគ្រោះ និងជនមុខសញ្ញាមានសិទ្ធិទទួលអ្នកការពារតាមផ្លូវច្បាប់ ឬមានសិទ្ធិជ្រើសរើសអ្នកតំណាងដែលខ្លួនទុកចិត្ត នៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃនីតិវិធី ។

មាត្រា ៣២.-

ក្រោយពីបានចេញវិធានការការពាររួចហើយ ព្រះរាជអាជ្ញា ឬ មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចដែលច្បាប់ប្រគល់ឱ្យត្រូវចាត់គ្រប់វិធានការ ដើម្បីអនុវត្តវិធានការការពារតាមនីតិវិធីកំណត់។

ជំពូកទី ៦
ការអប់រំ ការផ្សព្វផ្សាយ និងការបណ្តុះបណ្តាល

មាត្រា ៣៣.-

រដ្ឋ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ធ្វើការអប់រំ ផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងប្រទេសបានយល់ជ្រួតជ្រាបអំពីបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ជាពិសេសអំពីការទទួលខុសត្រូវក្នុងគ្រួសារ ការគោរពសិទ្ធិគ្នាទៅវិញទៅមកដើម្បីលើកស្ទួយតម្លៃគ្រួសារខ្មែរ សីលធម៌ សុជីវធម៌ ការរស់នៅ ការថែរក្សា និងការអប់រំគ្រួសារ របៀបដោះស្រាយទំនាស់ដោយអហិង្សា និងសន្តិវិធី ព្រមទាំងណែនាំឱ្យយល់ពីវិធានការទាំងឡាយក្នុងការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ ។

រដ្ឋជម្រុញភាគីដែលមានវិបត្តិអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារឱ្យចូលរួមក្នុងវគ្គពិគ្រោះបញ្ហា ដើម្បីរៀនសូត្រស្វែងយល់អំពីវិធីសាស្ត្រនានា ក្នុងការដោះស្រាយទំនាស់ និងអប់រំដោយមិនប្រើប្រាស់អំពើហិង្សា ។

មាត្រា ៣៤.-

ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងឡាយរបស់រដ្ឋត្រូវពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន អង្គការនានា និងផ្នែកឯកជន ដើម្បីជម្រុញកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយនិងអប់រំប្រជាពលរដ្ឋអំពីច្បាប់ស្តីពីការទប់ស្កាត់អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងកិច្ចការពារជនរងគ្រោះ ។

មន្ត្រីពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ និងភ្នាក់ងារអង្គការនានាត្រូវបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលអំពីបញ្ហានៃអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងវិធានការទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់នេះ ដើម្បីឱ្យយល់ពីមូលហេតុចម្បងនានាដែលបង្កឱ្យមានការកើតឡើងនូវអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ និងបទល្មើសទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធវិស័យនេះ ។

ជំពូកទី ៧
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៥.-

អំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារទាំងឡាយណា ដែលចូលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដោយយោងតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ៣៦.-

ការចោទប្រកាន់ជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌពុំអាចធ្វើបានឡើយ បើមានសំណើពីជនរងគ្រោះជានីតិជនដោយបទល្មើសនោះជាបទមជ្ឈិមស្រាល ឬ បទលហុ ។ ក្នុងករណីដែលមានអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារកើតឡើងជាថ្មីម្តងទៀតដែលល្មើសនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ តុលាការត្រូវតែធ្វើការចោទប្រកាន់ជនមុខសញ្ញារូបនោះតាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ទោះបីជាមានការស្នើសុំពីជនរងគ្រោះម្តងទៀតក៏ដោយ ។

ជំពូកទី ៨
អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៣៧.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៥

នស.រកម.១០០៥.០៣១

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកិច្ចការនារី
ហត្ថលេខា
អ៊ឹង កន្ថាផាវី

លេខ ... ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ... ខែ ... ឆ្នាំ២០០៥
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
... ...

1005/031

Royal Kram

We,

PREAH KARONA PREAH BAT SAMDECH PREAH BOROM NEATH NORODOM SIHAMONI SAMANPHOM CHEATH SASNA RAKHATKHATEYEA KHEMRAROADREAS PUTHINTREA THOREAMOHAKSAT KHEMREACHNEA SAMOHORPHEAS KAMPUCHAK EKREACHROTHBORANAKSANTE SOPHAK MONGKOL LEA SEREYVIBOLLEA KHEMARA SREYPIREAS

PREAH CHAU KRONG KAMPUCHEA THIPDEY

- Having seen the Constitution of the Kingdom of Cambodia;
- Having seen Royal Decree No. 0704/124 dated 15 July 2004, on the appointment of the Royal Government of Cambodia;
- Having seen Royal Kram No. 02/94 dated 20 July 1994, promulgating the Law on the Organization and Functioning of the Council of Minister;
- Having seen Royal Kram No. 0105/002 dated 17 January 2005, promulgating the Law on the Establishment of the Ministry of Women’s Affairs;
- Having seen the proposals of the Samdech Prime Minister of Kingdom of Cambodia and Minister of Ministry of Women’s Affairs.

HEREBY PROMULGATE

The Law on The Prevention of Domestic Violence and The Protection of Victims that was passed by the National Assembly on 16 September 2005 during the third session of its third legislature and approved by the Senate on its form and legal concepts on 29 September 2005 during the tenth session of its first legislature the entire content of which is as follows:

LAW
ON
THE PREVENTION OF DOMESTIC VIOLENCE AND THE PROTECTION OF VICTIMS

CHAPTER 1

General Provision

Article 1._

This law has the objective to prevent domestic violence, protect the victims and strengthen the culture of non-violence and the harmony within the households in society in the Kingdom of Cambodia.

This law is in the purpose to establish a legal mechanism to prevent domestic violence, protect the victims and preserve the harmony within the households in line with the Nation's good custom and tradition and in accordance with Article 45 of the Constitution of the Kingdom of Cambodia, in addition to the regulations in effect.

CHAPTER 2

Scope of the Implementation

Article 2._

Domestic violence is referred to the violence that happens and could happen towards:

1- Husband or wife
2- Dependent children
3- Persons living under the roof of the house and who are dependent of the households.

Article 3._

Domestic violence is required to be prevented in time effectively and efficiently and that it is required to take the most appropriate measures in order to protect the victims or the persons who could be vulnerable.

Violence includes:
- Acts affecting life
- Acts affecting physical integrity
- Tortures or cruel acts
- Sexual aggression.

Article 4._

Acts affecting life include:
- Premeditated homicide
- Intentional homicide
- Unintentional homicide resulted from intentional acts of perpetrators
- Unintentional homicide.

Article 5._

Acts affecting physical integrity include:

- Physical abuses with or without using weapons, with getting or not getting wounded
- Tortures or Cruel acts.

Article 6._

Tortures or cruel acts include:

- Harassment causing mental/psychological, emotional, intellectual harms to physical persons within the households
- Mental/psychological and physical harms exceeding morality and the boundaries of the law.

Article 7._

Sexual aggression includes:

- Violent sex
- Sexual harassment
- Indecent exposures.

Article 8._

It is also required to prevent threats aiming at frightening, shocking the victims and acts affecting individuality and properties of the persons living under the roof of the house and who are dependent of the same households.

Every disciplining by giving advice or reminding or appropriate measures taken to allow spouses or children or dependent persons to follow the good ways of living with dignity and the nation's good custom and tradition, if the disciplining and teaching are conducted with the noble nature *(consisting of compassion, pity, joy at other's happiness, and sincerity)* and in accordance with the principles of the United Nations Conventions on Human Rights and Child Rights recognized by the Kingdom of Cambodia, shall not be included as the use of violence or domestic violence.

CHAPTER 3

Authorities and Procedures

Article 9._

The nearest authorities in charge have the duty to urgently intervene in case domestic violence occurs or is likely to occur in order to prevent and protect the victims.

During the intervention, the authorities in charge shall make a clear record about the incident and then report it immediately to the prosecutors in charge.

Article 10._

In the purpose to prevent domestic violence and protect the victims, the officials of the Ministry of Women's Affairs who work in the fields regulated under this law shall obtain the legal qualification as the judiciary police and can act as the complaining party instead of the victims in accordance with the penal procedures in effect.

Article 11._

In case of the absence of the officials who have already earned the legal qualification as the judiciary police, other officials in charge including police officials, police agents, Royal Gendarmerie, local authorities in commune/*Sangkat*, officials of the Ministry of Women's Affairs as well as village chiefs who have intervened to prevent domestic violence and protect the victims shall be empowered under this law to make a record to the court.

This record has also the same value as the record made by judiciary police officials.

Article 12._

In performing their duty, the authorities in charge as stated under the above mentioned Article 9, Article 10 and Article 11 shall comply with the procedures defined in the provisions of this law and the procedures of the penal code in effect.

CHAPTER 4

Prevention and Protection of Victims

Article 13._

In order to prevent domestic violence which is occurring or is believed to occur, the authorities in charge shall intervene urgently by:

- Seizing the weapons or concrete objects that have been used or could use by the perpetrators

- Moving the perpetrators from the scene or moving the victims if there is a request from the victims. In any special case the victim can be removed without a request if there is a necessary reason to do so.

- Offering the appropriate assistance to the victims in accordance with their circumstances, especially providing the temporary shelter in which safety can be guaranteed and urgent medical assistance

- Explaining, educating and mediating both parties to stop violence and informing the victims about their rights to prevent violence as stated in Article 20 and Article 26 of this law.

The perpetrators in this law are referred to the persons who have committed, are committing and prepare to commit domestic violence.

Article 14._

In order to protect the victims' security, the authorities in charge can issue the administrative decisions in line with Article 43, Article 48 and Article 49 of the law on the Management of Commune Administration and take temporary measures in accordance with the existing laws as follows:

- Prohibiting from committing domestic violence by themselves or by others

- Prohibiting from destroying the properties or instructing not to put on sale the victims', the victims' relatives' or joint properties.

- Prohibiting from approaching or entering the house shared together or the places where the victims stay or work without the permissions from the victims and the authorities in charge

- Taking other legitimate measures that are necessary to protect the safety of the victims and the household members or the persons involved.

Article 15._

If there is a request for intervention and the occurrence of the *Flagrante delicto,* the authorities in charge have the rights to have access to the scene, despite there is no warrant authorized by the court. In any cases that the officials and agents in charge believe with the reasonable ground that domestic violence has occurred during the past period of 48 hours, or could occur during the upcoming period of 24 hours.

During the intervention, the authorities in charge shall make a clear record about the incident and report it immediately to the prosecutor in charge.

Article 16._

Along with the intervention made by the authorities in charge, the victims can file a complaint to provincial/municipal courts asking for issuing a protection order.

The assigned judges shall issue the protection order with the presence or without the presence of the perpetrators.

Article 17._

To participate in the implementation of the penal procedures in effect, the authorities in charge cannot intervene to reconcile or mediate the criminal offences that are characterized as felonies or severe misdemeanors.

Article 18._

The authorities in charge can arrest the perpetrators who is committing the *Flagrante delicto* or any perpetrators who is violating the courts' protection orders as stated in Article 24 and Article 25 of this law without a necessarily authorized warrant from the courts. But beside the two cases, any arrests made by the authorities in charge without the authorized warrant from the courts shall be prohibited.

In case of complying with the provisions of the above mentioned section 1, the authorities in charge shall make a clear record, file the case and bring the arrested perpetrators to the courts immediately during the minimum period defined in the penal procedure code in order to take additional legitimate measures.

Article 19._

Any domestic violence which the criminal offences are characterized as felonies or severe misdemeanors shall be subjected to a criminal suit, despite the violence is already over.

The criminal complaint shall be made in the form as stated in this law and in accordance with the law on penal procedures in effect.

CHAPTER 5

Authorities of the Courts

Article 20._

The protection order has the power to impose orders on the perpetrators, authorities in charge and the persons involved in the case. The protection order is the civil measures.

The protection order can point at all subjects, status, activities or behaviors, as imposing to do something or prohibiting from doing something related to the requirement to protect the victims or any individuals who receive the threats of domestic violence.

The protection order can be:

1- Influential for a while

2- Temporarily influential in accordance with the provisions as stated in Article 23 of this law.

The judges in charge have the rights to issue a new protection order in accordance with the concrete situation or any order in an appropriate manner.

Article 21._

Only the provincial/municipal courts have the authority to issue the protection order in favor of the victims of domestic violence in all cases, despite domestic violence occurs repeatedly, as in the civil, administrative or criminal cases.

Article 22._

The complaint to ask for the protection order from the courts can be made by:

1- The victims or representatives of the victims or the authorities in charge within the victims' residential areas or officials, agents who fulfill their work at the scene

2- Any person who has learned about the incident of domestic violence if the victims are children, mentally retarded persons, or the persons whom the courts believe to be unable to file the complaint themselves.

Article 23._

The protection order consists of two stages:

1- **Stage 1:** It is called the temporary protection order which is effective within a period of 2 (Two) months, issued during the emergency period during which domestic violence occurs immediately.

2- **Stage 2:** It is called the protection order which is effective within a period of 6 (Six) months, issued during the period during which the courts are investigating the case, the trial is not yet conducted, or before a final verdict is declared.

Article 24._

The courts can issue the temporary protection order when receiving the complaint for protection without necessarily questioning the perpetrators, if the temporary measure is necessary to protect the safety and welfare of the victims or to preserve the properties of the victims temporarily before a final verdict is handed down.

Article 25._

In issuing the protection order, the courts have the rights to define, impose an order on the activities of the perpetrators in order to protect the victims as follows:

- Prohibiting from committing domestic violence by themselves or by others

- Prohibiting from approaching or entering the house shared together or the places where the victims stay or work without the permissions from the victims and the authorities in charge

- Prohibiting the perpetrators from contacting the victims through any means

- Prohibiting from destroying the properties or arranging to put on sale the victims' or the victims' relatives' properties

- Separating the perpetrators or the victims, if there is a request, from the house shared together. In any special case the victim can be removed without a request if there is a necessary reason to do so.

The following additional measures can be taken if the courts know that it is necessary to protect or provide the safety, health and welfare to the victims:

- Ordering any police or Royal Gendarmerie to preserve personal properties of the victims

- Making a decision on the custody of the children and the rights to visit the children by paying the highest attention to the rights and interests of the children

- Halting the victims' duty of financial support towards the perpetrators

- Imposing the perpetrators to provide the financial assistance to the victims, based on the perpetrators' financial resources.

Article 26._

For the offences that are the mental/psychological or economic affected violent acts and minor misdemeanors, or petty crimes, reconciliation or mediation can be conducted with the agreement from both parties. The household members can choose any way by requesting parents, relatives, Buddhist monks, elders, village chiefs, and commune councilors to act as the arbitrators to solve the problems in order to preserve the harmony within the household in line with the nation's good custom and tradition in accordance with Article 45 of the Constitution of the Kingdom of Cambodia.

Article 27._

In accordance with the content of the above mentioned Article 25, the courts shall try to reconcile the violence disputed parties under the condition that it is in response to the wishes of the household members. While reconciling and mediating, the courts shall avoid putting pressures on the party who refuses to go along with each other or forcing any party to reconcile, or forcing to come into an agreement without the agreement from the two parties.

Article 28._

In case the violence is related to children, the authorities in charge who have the role to serve the interests and protect welfare of the children shall do the follow up of this issue. In severe cases, the authorities in charge shall file a case to the courts.

Any responsible person assigned by the courts including the prosecutors shall take charge of doing the follow up of the situation of the children and make a report about this situation to the courts.

The courts can grant a mandate to the institutions in charge to seek assistance and support for the victims of domestic violence as well as to protect the safety and welfare of the victims when the courts are handling the proceedings.

Article 29._

Except in emergency cases as stated in Article 23, the courts shall inform the perpetrators about the request for the protection order in a period of not exceeding 5 (Five) days before looking into this issue. If the perpetrators do not show up at the courts to clarify about the reasons, the courts can examine this issue without the presence of the perpetrators or if it is necessary, the courts can take measures in accordance with the procedures in effect against the perpetrators who ignore the courts' decisions.

In case that the perpetrators are absent or ignore the court's decisions, the related authorities in charge shall request the courts to take actions in accordance with the penal procedures in effect.

Article 30._

If there is a request from any party, the courts can amend, erase or add up the weight in the protection order after informing the other party in the period of 5 (Five) days before making decisions.

The parties can protest to ask the courts to review its decisions in the period of 2 (Two) months at the longest, starting from the day the courts issue the protection order.

Article 31._

The victims and the perpetrators have the rights to have legal representation or have the rights to choose a representative whom they have faith in at all stages of the proceedings.

Article 32._

After issuing the protection order, the prosecutors or the officials in charge regulated by laws shall take all actions to enforce the protection order in accordance with the defined procedures.

CHAPTER 6

Education, Dissemination and Training

Article 33._

The State shall pay attention to educating and disseminating this law to make citizens throughout the country aware of the provisions of this law, especially on the responsibilities within the households and respecting the rights of each other in order to promote the value of Khmer families, morality, good manners, ways of living, ways of preserving and educating the households, ways to solve conflicts through non-violent and peaceful means, as well as to instruct them to aware of the measures to prevent domestic violence and protect the victims.

The State urges the parties facing the crisis of domestic violence to attend counseling sessions to learn about problem solving methods and education without using violence.

Article 34._

Ministries and institutions of the state shall strengthen cooperation with the authorities in charge, local authorities, organizations and private sectors in promoting dissemination and education programs for the citizens about the law on the prevention of domestic violence and the protection of victims.

Relevant officials and agents of organizations shall receive training sessions on the issues of domestic violence and the measures as stated in this law to make them aware of the major reasons causing domestic violence and other offences related to this issue.

CHAPTER 7

Penalties

Article 35._

Any acts of domestic violence that are considered as criminal offences shall be punished under the penal law in effect.

Article 36._

Criminal prosecution shall not be possible if there is a request from a victim who is an adult due to the offences are minor misdemeanors or petty crimes.

In case domestic violence has been repeated again in violation of the penal law, the courts shall charge the perpetrators in accordance with the penal procedures, even if there is a request from the victims again.

CHAPTER 8

Ending Provision

Article 37._

This law shall be declared in urgency.

Royal Palace, Phnom Penh, 24th October 2005

Royal signature

ពរល0510/478

King Norodom Sihamoni

Having submitted to
the King for Royal signature

Prime Minister
Signature

Hun Sen

Having informed
Samdech Prime Minister

Minister of the Ministry of
Women's Affairs
Signature

Ing Kantha Phavi

No. 422 ច.ល

Copy for distribution
Phnom Penh 02 November 2005

Secretary General of the Royal Government

Nady Tan